

foto: NFP, Utrecht

VMTI-voorzitter Joris Muris:

“Geneeskunde moet niet achter de huig beginnen”

Tandarts en onderzoeker Joris Muris werd vorig jaar voorzitter van de Vereniging Medisch Tandheelkundige Interactie (VMTI). Tandartsen zijn aardig op de hoogte van deze interactie, maar het blijkt een zware dobber om huisartsen voor tandheelkunde te interesseren. Muris blijft echter strijden. “Het is naïef om te denken dat mondgezondheid en algemene gezondheid niet verbonden zijn.”

Waarom bent u voorzitter van de VMTI geworden?

“In mijn onderzoek op ACTA naar de diagnostiek van metaalallergie, houd ik me direct bezig met medisch tandheelkundige interactie. Ik was vereerd dat de VMTI me vroeg voor het bestuur en nu, als opvolger van Leander Dubois, als voorzitter. Er was ook wel wat winst te behalen bij de VMTI. We dekken een heel breed gebied, maar we hebben gek genoeg maar zo’n tweehonderdvijftig leden. De marketing en pr kunnen nog wel een duwtje in de rug gebruiken.”

Hoe doet u dat?

“Dit jaar hebben we de uitstraling veranderd door bijvoorbeeld een nieuw logo en nieuwe aantrekkelijke website. Ik heb mijn best gedaan om wat publiciteit te zoeken. We hebben samen met de NVT en NVMKA een succesvol themaproject georganiseerd. En we hebben dit jaar voor het eerst een studentencongres gehouden, op 6 juni op ACTA. We willen gewoon met een paar enthousiaste mensen de VMTI meer op de kaart zetten.”

Wat is het doel van de VMTI?

“Primair doel is het bevorderen van de kennis van de tandheelkundige medische interactie, zowel bij artsen als bij tandartsen. Tandartsen krijgen dat wel mee in hun opleiding, zeker de laatste jaren, maar artsen eigenlijk heel weinig. Dat zien we ook in de animo. Van de congresbezoekers en leden is maar een handjevol arts en de rest is tandarts of mondhygiënist. Terwijl het zomaar kan zijn dat artsen eindeloos zoeken naar de oorzaak van klachten, terwijl deze binnen de mond ligt. Ik zeg altijd zo: geneeskunde begint achter de huig. De hele mond wordt vergeten. Maar juist in de mond,

en met name de sulcus gingivalis, kunnen bacteriën maar ook opgeloste tandheelkundige materialen als metalen makkelijk het lichaam binnengaan. De grens tussen buiten en binnen is daar flinterdun. Er zijn allerlei relaties tussen mondgezondheid en algehele gezondheid: bijvoorbeeld parodontitis en diabetes, hart- en vaatziekten, allergieën. Bovendien zijn er steeds meer aanwijzingen dat metalen in de mond tot allerlei klachten kunnen leiden, mogelijk als gevolg van auto-immunreacties.”

Wil de VMTI vooral tandheelkunde onder de aandacht brengen van artsen of geneeskunde onder de aandacht van tandartsen?

“Het is vanaf de oprichting in 1991 primair een tandartsenclub geweest die de geneeskunde opzoekt. De afgelopen drie jaar hebben we enorm ons best gedaan om huisartsen te interesseren. Mondjesmaat lukte dat en vorig jaar hebben we zo’n twintig huisartsen op ons congres gehad. Dat is natuurlijk nog steeds teleurstellend weinig, zeker als je ziet wat voor energie erin gestoken is.”

Waarom hebben huisartsen zo weinig interesse in tandheelkunde?

“Ik denk dat de belangrijkste reden is dat ze er op de opleiding helemaal niets van meekrijgen, volgens mij maar twee uur in de hele opleiding. Dan is het niet zo gek dat je geen affiniteit hebt met dat vakgebied. En ook omdat de opleidingen tandheelkunde en geneeskunde volledig gescheiden zijn.”

Zou u het goed vinden om tandheelkunde en geneeskunde deels te laten samenkomen in één opleiding?

“Bij mijn opleiding in Leuven waren de eerste twee

► jaar van de opleiding tandheelkunde en geneeskunde samen. Dat is een goede zaak. Dat wij tandheelkunde zo belangrijk hebben gemaakt dat we het los van de geneeskunde hebben getrokken, is denk ik de grootste fout ever geweest. Waarom zou je dat doen? Waarom zou je zeggen dat de mond losstaat van het lichaam? Dat is een gekke gedachte. Dat heeft, denk ik, vooral te maken met het feit dat het een praktisch vak is. Cariës is relatief eenvoudig te behandelen. Je hoeft over het algemeen niet te weten hoe de hele hormoonhuishouding in elkaar zit. Maar aan de andere kant zijn er genoeg voorbeelden waarbij dat wel belangrijk is. Zo kreeg een patiënt van me tijdens het baren van haar tweede kind plotseling eczeem in haar gezicht. Zij werd opeens allergisch voor het retentiedraadje in haar mond, omdat haar hormoonhuishouding veranderde. Het is nog niet duidelijk hoe het kan, maar toen het draadje werd verwijderd was het probleem ook weg. Dat is natuurlijk wel frappant. Dus het is naïef om te denken dat mondgezondheid en algemene gezondheid niet met elkaar verbonden zijn, net als om te denken dat de geest en het lichaam niet met elkaar verbonden zijn.”

Denkt u dat de medisch tandheelkundige interactie bij tandartsen voldoende bekend is?

“Mijns inziens vooral op het gebied van antistolling, medicijnen en droge mond. Maar ik denk dat het probleem van allergieën of andere mogelijke gevolgen onderschat wordt. Ik maak me het meeste zorgen over de metaal-geïnduceerde auto-immuunziektes. We weten bijvoorbeeld dat kwik, goud en zilver bij muizen auto-immuunziekten veroorzaken. Daar is helemaal geen discussie over. Het is dan bijna naïef om te denken dat het bij mensen anders zou zijn.”

Waarom houden jullie in oktober een congres over psychologie?

“Ik denk dat de tandheelkunde heel makkelijk over de psychologie achter klachten heen stapt. De psyche heeft grote invloed op de beleving van pijn. Bovendien kunnen psychische aandoeningen een goede diagnose behoorlijk frustreren. Tandartsen zijn geneigd om te behandelen, ook bij vage klachten, als ze niet weten wat de oorzaak is. Maar zonder diagnose geen behandeling, zou ik zeggen. In mijn vakgebied, de allergologie, komen heel veel mensen met vage klachten. Zeker de helft daarvan zit helemaal op het verkeerde spoor en zou naar een psycholoog moeten. Als je alleen maar in angst leeft, krijg je vanzelf klachten. Je wordt gevoeliger in je mond als je denkt dat er iets speelt in je mond. Patiënten gaan dingen voelen en die klachten zijn reëel voor ze. Als ze dan te horen krijgen dat er niets te vinden is, kunnen ze zich onbegrepen voelen en nog meer klachten krijgen. Tandartsen zouden in specifieke gevallen de tijd moeten nemen

voor een driesporenanamnese of met de huisarts overleggen.”

Hoe kunnen artsen en tandartsen beter samenwerken?

“Het is natuurlijk heel boeiend dat wij als tandartsen onze patiënten één of twee keer per jaar zien. Je kunt je voorstellen dat basale metingen iets voor de tandartspraktijk zouden kunnen worden, bijvoorbeeld het meten van de bloedwaarde, bloeddruk of suikerwaarde. Dat scheelt weer een bezoekje aan de huisarts. Het is natuurlijk hartstikke mooi om te monitoren hoe het gaat met de patiënt, daar is heel veel winst te behalen. Dat zou ook kostenbesparend zijn voor de algemene gezondheidszorg. Dan moet de tandarts een korte lijn hebben met de huisarts.”

Is er überhaupt overleg tussen huisartsen en tandartsen?

“Weinig. Patiënten zouden niet heen en weer hoeven te worden verwezen. Het zou beter zijn als huisartsen en tandartsen elkaar gewoon even bellen.”

Hoe krijg je de tandheelkunde meer onder de aandacht bij artsen?

“Ik heb vorig jaar het Nederlands Huisartsengenootschap gebeld over het congres van dat jaar en twee bestuursleden uitgenodigd gratis te komen, misschien reclame te maken voor elkaar, de boel te laten leven. Ze zijn helaas niet komen opdagen. Geneeskundestudenten zijn tot nu toe ook niet bepaald enthousiast. Terwijl ze voor acht euro naar drie vooraanstaande sprekers kunnen, met eten en de hele avond gratis drinken, met een dj erbij! Er is onder artsen ook het gevoel van ‘kan ik iets leren van tandartsen? Die hbo-ers, die een beetje gaatjes vullen?’”

Speelt dat statusverschil zo?

“Dat zou je bijna denken, maar dat durf ik niet hard te maken. Een ander probleem is dat er verschrikkelijk veel bij- en nascholing voor huisartsen is. Bovendien zijn ze gewend dat de kosten voor nascholing laag zijn. Dus voor het congres betalen huisartsen het ledentarief. Huisartsen en tandartsen die zich samen inschrijven krijgen bovendien allebei vijftig euro korting.”

Het lijkt op trekken aan een dood paard, is dat niet verschrikkelijk frustrerend?

“We hebben wel besloten dat als het dit jaar niets oplevert, we huisartsen niet meer zo actief gaan werven en er een tandheelkundige club van maken die medisch georiënteerd is. Maar ik vind het heel leuk om me ervoor in te zetten. We leggen het bijltje er niet nu al bij neer.”

Anne Doeleman ■

Op 3 oktober organiseert de VMTI het congres ‘Tussen de oren’, over de rol van psychologie in de diagnose-behandelcombinatie. Info: www.vmti.nl.